

[Ovørgaard Nielsen.]

lemskab eller ikke-medlemskab af EF er den mest vidtrækkende, det danske folk har været stillet over for måske i historisk tid, i hvert fald så længe det danske folkestyre har eksisteret. Netop fordi alvoren i denne vidtrækkende afgørelse erkendes fra alle sider, er det vel forståeligt, at der af og til er faldet hårde ord i debatten, undertiden, synes man, for hårde ord. Men der er også talt forstående ord, og jeg tror, det er det, vi skal prøve på at fastholde og prøve at gennemføre i tiden op til den 2. oktober og ikke mindst i tiden efter. Vi skal ikke i dag genoplive debatten, vi skal ikke minde hinanden om, hvad den eller den sagde, og derved på ny piske modsætninger frem. Min opgave her er at prøve at formulere, hvorfor mindretallet i det radikale venstres folketingsgruppe er imod dansk medlemskab af EF.

Indledningsvis må man vel konstatere, at kun lidt i denne sag, om nogen sinde, er helt sort eller helt hvidt. Det drejer sig om nuancer. Det drejer sig også om modsætninger, og det drejer sig i høj grad om stik modsatte vurderinger ud fra tilsyneladende omtrent samme udgangspunkt. Men der er også en række af de alvorligste problemer, der knytter sig til denne afgørelse, hvor vi fra de radikale modstanderes side mener, at tilhængerne ser bort fra sandsynligheder så stærke, at de nærmer sig kendsgerninger, og ser bort også fra fastslåede kendsgerninger.

Jeg skal ikke komme meget ind på de økonomiske virkninger. Dette skal ikke opfattes, det vil jeg gerne understrege, som om vi er bange for at diskutere økonomi. Vi erkender, at der på den ene side kan være tale om fordele ved et medlemskab, men på den anden side har vi intet fået at vide om størrelsen af de minusser ved medlemskab, som ingen vel vil vove at benægte at der også er. Det er klart, at vi skal have orden i dansk økonomi, men det skal vi, hvad enten Danmark bliver medlem af EF eller ikke, og vi skal selv klare dette, hvad enten Danmark bliver medlem af EF eller ikke. Her som på en række andre områder mener vi, at den største usikkerhed ligger på ja-siden.

For os er det afgørende, at et ja er uigenkaldeligt. Som jeg sagde det under debatten forleden: der udstedes kun enkeltbillet til EF. For os er det altafgørende, ja, det næsten enefølgende, at de økonomiske problemer

skal vejes op imod de politiske konsekvenser af et medlemskab. Dette er en afgørelse, der gælder for en menneskeligt uoverskuelig fremtid. For siger vi ja, vil der ikke være nogen vej tilbage. Dette er en afgørelse af, om vi for ubegrænset tid skal bryde med de idealer, vi hidtil har bygget dette samfund på, om vi skal bryde med det, vi hidtil har kæmpet for og troet på. Gør vi det, vil der ikke være nogen vej tilbage. Dette er en afgørelse af, om vi vil fraskrive os retten til at være forskellige, retten til fortsat at strides frit i samarbejde om, hvilket livssyn og hvilke politiske linjer der skal lægges til grund for styringen af dette samfund. Afskriver vi denne ret, vil der ikke være nogen vej tilbage. Alt, hvad jeg her har sagt, gælder indenrigspolitisk, udenrigs- og sikkerhedspolitisk, og alt dette er afgørende for, at det radikale mindretal her i salen siger nej til dansk medlemskab af EF.

Modstanderne møder ofte den udtalelse: I skal blive draget til ansvar efter den 2. oktober. Må jeg dertil svare med en sætning, der næsten er gået over i historien: vi er alle under anklage. Over for denne afgørelse må vi alle føle ydmyghed, og vi tynges alle af dette ansvar. Den, der ikke gør det, har ikke forstået afgørelsens rækkevidde. Men vi må bære dette ansvar og træffe vor afgørelse efter overvejelse og overbevisning. Og vi, de radikale modstandere, er overbevist om, at det er rigtigt af hensyn til dette lands fremtid at sige nej. Vi tror også, at de danske vælgere er sig det samme ansvar bevidst, og at flertallet af dem efter moden overvejelse vil sige nej den 2. oktober.

Det vil næppe være muligt at slette de to ord „vinde“ og „tabe“ af det danske sprog i de næste uger, men måske skulle vi prøve på, enten det nu bliver ja eller nej ved folkeafstemningen, at undlade triumffanfarer, når resultatet foreligger natten til den 3. oktober. For vi skal jo arbejde sammen også efter den dato, og måske har alt dette lært os at samarbejde på en anden måde end før. I hvert fald har modstanderne i det sidste års tid lært at tale sammen på en anden måde end før som mennesker tværs over det, der ellers betegnes som dybe skel i livsanskuelse og politisk overbevisning. Jeg vil ønske, at vi vil være i stand til at give noget af dette videre til gavn for samarbejdet i denne sal.